

**DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT**

Justis- og beredskapsministeren

Stortinget - Justiskomiteen
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
21/2256 - TAHE

Dato
23.04.2021

Uttalelse om Dokument 8:189 S (2020-2021)

Jeg viser til Justiskomiteens brev 13. april 2021 med anmodning om departementets uttalelse i forbindelse med behandlingen av Dokument 8: 189 S (2020-2021)

Representantforslag om at bruk av brannbomber og lignende svært alvorlige handlinger rettet mot politi og domstoler, må underlegges like strenge straffer som terrorvirksomhet.

I representantforslaget gis det uttrykk for at bruk av brannbomber og andre alvorlige handlinger rettet mot politi og domstoler ikke bør straffes mildere enn terrorvirksomhet. Representantene peker på at handlingene innebærer angrep både på rettsstaten og demokratiet, og er egnet til å sette vitale samfunnsinstitusjoner ut av spill.

Jeg vil innledningsvis understreke at bruk av brannbomber mot politiet er et svært alvorlig lovbrudd som skal straffes strengt. Politiet har et særlig samfunnsoppdrag i å bevare offentlig ro og orden, og slike lovbrudd påvirker politiets mulighet til å utføre tjenesteoppdrag og beskytte befolkningen. Denne type handlinger representerer også en betydelig fare for tap av liv eller alvorlig skade. Dersom drapsforsett kan bevises, vil handlingen kunne straffes som forsøk på drap, som har en strafferamme på fengsel inntil 21 år.

Etter forslag fra regjeringen vedtok Stortinget i juni 2020 å skjerpe strafferammen for avfiring av skytevåpen eller bruk av sprengstoff eller annet redskap som er egnet til å volde fare for betydelig skade på kropp, mot polititjenesteperson. Straffen er fengsel fra 1 til 10 år. Det ble også vedtatt et nytt straffebud om grov vold eller trusler mot offentlig tjenesteperson hvor strafferammen er fengsel inntil 6 år. Ved avgjørelsen av om handlingen er grov, skal det blant annet særlig legges vekt på om den er egnet til å

fremkalle frykt for tap av liv eller alvorlig skade, eller av andre grunner er særlig samfunnsskadelig.

Det er i lovforarbeidene understreket at de nevnte strafferammene er tilstrekkelig vide til å gi domstolene fleksibilitet til å utmåle en straff som i det konkrete tilfellet gjenspeiler lovbruddets alvor, utvist skyld og andre relevante omstendigheter. Det gis også uttrykk for at normalstraffen for bruk av skytevåpen og sprengstoff mv. mot politiet må være betydelig høyere enn minstestrafen på ett år, og at straffenivået for forsøk på drap vil kunne gi veiledning. Straffenivået bør normalt ligge noe lavere som følge av at det ikke foreligger drapsforsett, men nivået må samtidig reflektere den fare som slike handlinger representerer også mot publikum.

Motarbeiding av rettsvesenet i form av vold, trusler, skadeverk eller annen rettstridig atferd straffes med fengsel inntil 6 år. Grov motarbeiding av rettsvesenet straffes med fengsel inntil 10 år.

Terrorhandlinger er regulert i straffeloven kapittel 18. Flere av straffebudene i kapittelet er tilføyd for å etterleve Norges folkerettslige forpliktelser i henhold til FN-konvensjoner og resolusjoner fra Sikkerhetsrådet om terrorisme. For å kunne straffes for å ha begått en terrorhandling må gjerningspersonen ha begått nærmere angitte straffbare handlinger, for eksempel drap eller grov kroppsskade, med terrorhensikt. Vilkårene er meget strenge. Strafferammen er fengsel inntil 21 år. Som følge av det særlige klanderverdige ved at handlingene begås med terrorhensikt, ligger straffenivået for terrorhandlinger svært høyt. Terrorhandlinger begås som oftest med overlegg og etter grundig planlegging og forberedelse.

For grove terrorhandlinger er strafferammen fengsel inntil 30 år. Alvorlige terrorhandlinger står, på lik linje med folkemord, krigsforbrytelser og forbrytelser mot menneskeheten, i en særstilling for så vidt gjelder straffverdighet. Den hevede strafferammen er forbeholdt helt ekstraordinære tilfeller.

Jeg vil avslutningsvis nevne at den som var under 18 år på handlingstidspunktet, bare kan idømmes ubetinget fengselsstraff når det er særlig påkrevd. Fengselsstraffen kan ikke overstige 15 år selv om straffebudet gir adgang til å idømme strengere straff. Dette gjelder for alle straffbare handlinger.

Med hilsen

Monica Mæland